10 Kasım Duygu Selinde;
"Atatürk Sosyolojisi'nin Görmek İstemedikleri"

Dr. Öğr.Üyesi Mustafa Karaağaçlı
T.C. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi

1.10 Kasım Duygu İklimi

10 Kasım 2026 Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikalinin 88. Yılı olarak Türk Ulusu'nu hüzünlendiriyor. 10 Kasım'lar hüzünlü, buruk ve duygu yüklüdür. O'nun en büyük eseri olan Cumhuriyetçi Demokrasi yaşadıkça her nesil 10 Kasım günlerini O'nu daha da içselleştirerek anmaya devam edecektir.

- Çünkü 10 Kasım sadece bir yas günü değil; Atatürk'ün "en büyük eserim" dediği Türkiye Cumhuriyeti'ni, temel ilkelerini ve devrimlerini daha iyi anlama günüdür.
- O'nun akıl ve bilimi temel alan yönetim, eğitim, bilim ve girişimcilik yaklaşımını kavrama ve daha ileriye taşıma günüdür.
- O'nun tam bağımsızlık ruhunu emperyalistlere karşı direnme gücünü anlama ve uygulama günüdür.
- O'nun "hiçbir manda kabul edilemez!" özgürlük iklimini zamanın ruhunda da yaşatma tarzıdır.

2.Zamanın Ruhunda, "Atatürk'ün Ulusal ve Evrensel Rol Modelliği'ne" Duyulan Gereksinim

Öldükten sonar da ükesini yönetme temel ilkelerini, Cumhuriyetçi Demokrasi'nin halk egemen kodlarını ve fabrika ayarlarını bu vatana bırakan Anadolu Coğrafyası'nı yöneten lider olan GMK Atatürk sadece Ulusal değil; "Evrensel Bir Rol Model Rehberdir" (Karaağaçlı, 2023).

Emperyalizme karşı gösterdiği (1)Fiziksel askeri duruş, (2)Stratejik planlı bağımsızlık düşünsel repertuvarı, (3)Felsefi vizyonlu filozofik tavrı ile emperyal devletlerle işbirliği yapanlara ve gezegende tüm tam bağımsızlık mücadelesi veren diğer uluslara da "rehberlik etmiştir."

Zamanın ruhunda 2026 Türkiye Coğrafyası'nda ve Gezegende bugün her zamandan daha çok ; GMK Atatürk ve Arkadaşlarının "sosyal, fikri, akli, siyasi, ekonomik ve kültürel..." manifestolarını kapsayan "temel ilkelerine" hem iç hem dış politik tercih saha uygulamalarında daha çok gereksinimimiz gözleniyor.

Çünkü; "Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devletçilik ve Devrimcilik" ilkeleri insan, yurt, toprak, vatan, bayrak, manevi ve bilimsel alanları kuşatıp kapsıyor.

"Yurta sulh cihanda sulh. En kötü barış en iyi savaştan iyidir. Benim mirasım akıl ve bilimdir. Ben sporcunun zeki, çevik ve ahlaklısını severim.." odaklı manidar bulguları günümüzün a h l a k s ı z, e t i k s i z, h ı r s ı z, fakir fukaranın emeklerine ve ekmeklerine sulanıp göz diken, gözleri doymazlara "en iyi ve somut yanıtlar" içeriyor.

3.Zamanın Ruhunda; "Atatürk Sosyolojisi'nin" İstemedikleri

Türkiye'nin sosyal yapısında GMK Atatürk Sosyolojisi'nin kaldıramayacağı ve kabul edemeyeceği darboğazları bulunmaktadır.

Bu darboğazlardan bazıları şunlardır:

- Yönetsel bürokraside liyakatsızlık yaygındır.
- Devlet- Kurumlar-Vatandaşlar arası yabancılaşmalar vardır.
- Yeni özneli tutucu ve kuşatmacı profesyonel politik tercihlerle yapılan uygulamalar sosyal yapıda kültürel erozyonları, emperyalizmi ve gecikmeleri artırıyor.
- Sosyal yapıda bireyler arası gösteriş, hava atma, caka satma, duyarsızlık ve kabalık tavırları artıyor.

- Kutsal değerler adına riyakarlık artıyor.
- Sanat adına "tarih bilmez ellleriyle" şovenist algılar insanların burunlarına sokuluyor.
- Hanım ağalı, delikanlı ağır abili ve lüks villa yaşamlarını konu eden dizliler ekranları kaplıyor.
- Kaynağı belirsiz paralılar gösterişli yaşamlar sürüyor.
- Toplumsal yapıda sporda şiddet artıyor (Resmi Gazete, 2019).
- Bayağı ve basit özel ilişkili programların yayını hala sürüyor.
- Kitapçılar pahalı çeviri romanlarından geçilmiyor.
- Dinsel simgeleri kullanarak, siyasal yararlanmalar artıyor.
- Birey yuttaşın toplumsal aidiyeti kayboluyor.
- Hükümete iktidar olanlar devlet sanılıyor.
- Toplumsal özgünlük oligarşik özgürlüklere dönüşüyor.
- Mufazakar iklim aşınırken; tutucu anlayış öne çıkıyor.
- Mülakatlardaki kuşatmacı "benden-bizden" bakışı egemen oluyor.
- Normal işler lütufmuş gibi sunuluyor.
- "Ne kadar kendin olursan o kadar farklı olursun" anlayışı yerine; aynı sakal, saç, ve giysilerlerle prototipler yaygınlaşıyor.
- Sonuçlar amaç oluyor. sonuçlar amaç olunca da işler ürünler ve hizmetler değersizleşiyor.
- Mesleki etiklikten giderek uzaklaşılıyor.

4.Zamanın Ruhunda; "Atatürk Ekonomisi'nin" Ret Ettikleri

GMK Atatürk ve arkadaşlarının 1923-1938 yılları öneminde kıt, kanaat, sınırlı ve yoklar içinde yaptıkları ekonomik formasyonlu işlerin hiç birinde aşağıdaki olumsuzların hiç biri bulunmamaktadır.

- Gelir eşitsizliği,
- Yoksulluğun derinleşmesi,
- Emek yoğun çalışanların alım gücünün düşüklüğü.
- Kamusal kaynakların israfı,
- Türk Lirası'nın değer kaybı,
- Kurumsal bürokrasi kültürünün zayıflığı,
- "Caydırıcı mühendislik (!)" adına silahlanma harcamalarının artması ve
- Halkın cüzdanına göz diken enflasyonla mücadelede samimiyetsiz ve beceriksiz girişimlerin prototipliği..

Kuşkusuz bu olumsuzluklara başka alanlı ve ekonomik bakışlı yetersizlikler de eklenebilir. Burada önemli ve değerli olan; "Cumhuriyetçi Demokrasi'nin güçler ayrılığı olan (1)yasama, (2)yürüte ve (3)yargı erklerinin "nesnel, halk egemen, sosyal eşitlikçi ve dayanışmacı" politik tercihlerden yana seçilip uygulanmasıdır.

Aksi ise "partiyi devlet görme siyasi şaşılığına götürür" ki; "devlet baki parti özneleri ise geçicidir."

5.Sözün Sonunda; "O'na Duygular Sel, Sevgi, Saygı, Minnet, Şükran ve Teşekkür Sonsuzdur!"

Türkiye Coğrafyası'nda Atatürk Sosyolojisi'nin ve Ekonomisi'nin istemediği krizlerde işlerin zor olduğu görülüyor. Her 10 Kasım başta olmak üzere; Cumhuriyetçi Demokrasi aşıkları ve gönüllüleri her 23 Nisan'larda, 19 Mayıs'larda, 30 Ağustos'larda ve 29 Ekim'lerde Başkomutanı, Kurucu Lideri ve Filozofu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü her geçen yıllarda daha duyarlı, içten, vizyoner, bilgi, beceri, ve tutumla anıyor (Karaağaçlı, 2025; Karaağaçlı, 2026).

Türkiye Halk'ı O'nun ebedi istiratgahına giden yolları dolduruyor. Tam bağımsızlık simgesi Ay Yıldızlı Bayraklarla ve O'nun Resimleri ellerinde coşkuyla, gururla ve onurla yürürlerken O'na yakın olan bağlarını daha da pekiştiriyorlar.

"O'nu" 88. Ölüm Yıl Dönümünde her 10 Kasım'da daha da artan "hüzünle, minnetle, şükranla, sevgiyle, saygıyla ve özlemle anıyoruz."

Kaynaklar

Atatürk, (2015). **Nutuk (1919–1927)**. Gazi Mustafa Kemal Atatürk. İstanbul: D&R Store.

Karaağaçlı, M. (2021). **Eğitimin Sosyolojisi.** Ankara: Kitapçı Basımevi Yayıncılık. ISBN No:978-605-62357-9-5. Bandrol Seri Aralıkları: THG-PRH 620851-620870.

Karaağaçlı, M. (2023). **Özgürlük, Bağımsızlık ve Cumhuriyet Yolculuğunda Evrensel Rol Model: Atatürk.** Bakü: Azerbaycan Atatürk Merkezi ve İksad İnstıtute Tarafından Düzenlenen 19 Mayıs 2023 Doğumunun 142. Yılında Atatürk 3. Uluslararası Sempozyumu. (Sözlü bildiri metni)

Karağaçlı, M. (2026). **Her 10 Kasım Artan Duyguyla O'nu Anlama Okyanusundayız.** www.mektepligazete.com.köşeyazıları 10 11. 2026

Etiksel Gerekçe ve İlke

Burada yer verilen görüşlerde Bilimsel Araştırma yöntem bilim ilkelerine göre; atıf ve alıntı kurallarına uyularak, herhangi bir yapay zeka minneti, intihal ve manipülasyon yapılmadığından, yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi emeğe saygıya ve etiğe uygun olacaktır.

İletişim ve Erişimi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
T.C.Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğretim Üyesi
e-posta-1: mkara@gazi.edu.tr
e-posta-2: mustafakaraagacli80@gmail.com
Web-1 : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web-2 :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID :https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları

Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji ve güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com
Siyasal ve güncel :https://toplumsaltv.com.tr
Konuk yazarlığı-1 :www.bcp.org.tr
Konuk yazarlığı-2 :www.derslerdergisi.comr
Tüm yayınlar blogu :mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları

Facebook-1 :Kirizma
Facebook-2 :Mustafa Karaağaçlı
X :M_Karaagacli_
İnstagram :mustafakaraagacli1
Youtube kanalı:http://www.akademikada.youtube.com/@
Linkedin : http://www.linkedin.com/mustafakaraagacli